

Jiří Stránský se narodil se v srpnu roku 1931 v protikomunisticky a protifašisticky zaměřené rodině. V roce 1950 byl těsně před maturitou z politických důvodů vyloučen z gymnázia, později byl komunistickým režimem odsouzen ve vykonstruovaném soudním procesu na dvanáct let za velezradu. Ve vězení prošel několik pracovních táborů, včetně jáchymovských uranových dolů. Propuštěn byl v roce 1960 na amnestii. Pracoval v dělnických profesích, spolupracoval s filmem, překládal. V letech 1973 – 1975 byl opět vězněn, poté až do roku 1989 působil ve Státním souboru písní a tanců, v této době dále externě spolupracoval s filmem. Po roce 1989 se Stránský vrátil k publikování v médiích, především v Literárních novinách a Lidových novinách. Stal se spisovatelem z povolání a začal pracovat i jako vedoucí v zahraničním oddělení Českého literárního fondu. Od roku 1992 do roku 2006 byl předsedou Českého centra Mezinárodního PEN klubu, v současnosti je členem jeho výboru.

Jiří Stránský je autorem románů Zdivočelá země a Aukce, podle kterých napsal scénář k televiznímu seriálu, dále Stařec a smrt, Přelet, Oblouk, Balada o pilotovi. Píše také pro děti (Povídáčky pro Klárku, Povídky pro moje slunce, Perlorodky, O chamtivém králi), napsal knihy povídek Štěstí a Tichá pošta, vydal básnickou sbírku Za plotem. Píše scénáře k úspěšným filmům, např. Kousek nebe, pravidelně vycházejí jeho fejetony v novinách i v rozhlase. V roce 2006 se stal laureátem Ceny Karla Čapka „za prozaické, scénářistické a publicistické úsilí o zachování historické paměti, za vytrvalé prosazování a obranu demokratických hodnot i za čapkovský apel na osobní svědomí“.

„Já osobně jsem velmi rád, že výbor zvolil právě pana Stránského, člověka hrdinu, který je pro mě symbolem toho, pro co jsme Cenu Arnošta Lustiga určili – odvahy a statečnosti, lidskosti a spravedlnosti. Pan Stránský celý svůj život stál za svým názorem, a to i v dobách, kdy to pro něho bylo opravdu těžké. Důležitý je pro mě i jeho přínos v oblasti literární, protože jeho dílo nám ukazuje, jak v dané době lidé žili, představuje nám příběhy, které by jinak byly už dávno zapomenuté,“ uvedl o novém laureátu Pavel Smutný, prezident Česko-izraelské smíšené obchodní komory.

Cenu Arnošta Lustiga založila v roce 2011 Česko-izraelská smíšená obchodní komora v rámci podpory odkazu Arnošta Lustiga, spisovatele světového formátu, významného představitele českého společenského života a dlouholetého čestného člena Komory. Arnošt Lustig se ve svém díle po celý život zabýval tématem holocaustu, kterým v mládí sám prošel. Soustředil se především na odkrývání vnitřní síly člověka, která mu umožňuje zachovat si lidskou důstojnost a morální hodnoty i v situacích krajního ohrožení. Snažil se nalézt podstatu toho, co činí člověka člověkem, člověkem lepším, šťastnějším. Jeho nezapomenutelná osobnost i po jeho smrti představuje vzor mravnosti, odvahy a lidskosti. Hodnot, které jsou v každé společnosti a v každé době tak důležité. Historicky prvním laureátem Ceny Arnošta Lustiga za rok 2011 se stal pražský biskup mons. Václav Malý. Druhou Cenu Arnošta Lustiga obdržela legendární česká hlasatelka Kamila Moučková. Třetím laureátem byl Bedřich Utitz a loňskou Cenu Arnošta Lustiga získal Petr Sýkora, spoluzakladatel nadace DOBRÝ ANDĚL.

Laureáta Ceny vybírá Výbor Ceny Arnošta Lustiga složený ze čtrnácti osobností české kultury, politiky a vědy. Předsedou Výboru Ceny je kardiochirurg Jan Pirk, jeho členy jsou Jaromír Císař, advokát a společník advokátní kanceláře Císař Češka Smutný, generální ředitel České televize Petr Dvořák, předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Dana Drábová, publicista, esejista a politický komentátor Jefim Fištejn, čestný president Rady ČISOK Miroslav Grégr, spisovatel a president festivalu Devět bran Pavel Chalupa, lékař a přítel Arnošta Lustiga Ilja Kotík, ředitelka Společnosti Franze Kafky Markéta Mališová, člen Rady ČISOK Petr Mothejl, vrcholový manažer, mentor a kouč Jan Mühlfeit, socioložka a rodinná přítelkyně Lustigových Jiřina Šiklová, generální ředitelka vydavatelství Czech News Center Libuše Šmuclerová a rektor Univerzity Karlovy v Praze Tomáš Zima.